

GAZETECİLERİN TANIKLIKTAN ÇEKİNME HAKKI

Prof. Dr. Kayıhan İÇEL

I. Kavram

Çağdaş özgürlükçü demokrasilerde devleti yönetenlerin tüm toplumsal ve siyasal güçler tarafından sürekli olarak denetlenmesi zorunlu görülmektedir. Çünkü sağlıklı bir demokratik düzenin ancak böyle bir denetim mekanizması ile sağlanabileceğine inanılmaktadır. Demokratik hukuk devletinde basın da bu denetim faaliyetine önemli katkısı vardır. İşte bu nedenledir ki, basın faaliyetinin kamusal nitelikte bir görev olduğunu bazı modern basın kanunları açık ve seçik biçimde belirtmişlerdir (1). Basın, haberleri toplayarak ve yayınlarken, toplumsal sorunlara ilişkin görüşlerini açıklayarak, eleştirilerde bulunarak veya başka bir yolla görüşlerin oluşmasına yardımcı olarak bu kamusal görevini yürütür.

Basının kamusal görevlerinin en önemlilerinden olan «haber verme görevi» özellikle dönemsel yayınların asal fonksiyonudur. Modern demokrasilerde basının engele uğramadan, tüm kapsamı ile haberleri nakledebilmesi özgürlükçü düzenin yaşaması için zorunlu bir koşuldur. Gerçekten, özgürlükçü demokratik düzeni benimseyen devlet gücünü vatandaşların iradesinden aldığı içindir ki, seçmen vatandaşın iç ve dış olaylar hakkında yeterli ve doğru bilgi edinmesi gerekir. Seçmen vatandaş olaylara ilişkin yetersiz, tek yanlı veya yanlış bilgi alırsa oyunu sağlıklı biçimde kullanamaz ve bu durum demokratik hukuk devletini tehlikeye sokar. Bu tehlikeyi önlemek isteyen Anayasalar vatandaşların haber alma özgürlüğünü basın özgürlüğü ile birlikte güvence altına almışlardır. Gerçek şudur ki, haber alma özgürlüğü ile basın özgürlüğü bir bütünü oluşturan iki ayrılmaz parçadır. Gerçekten, oyunu kullanacak vatandaş kadar, denetim ve eleştiri kamusal görevlerini yürütecek basının da engelsiz ve kapsamlı haber almaya gereksinmesi vardır; basının bütün bilgi kaynaklarından yararlanarak vardığı doğru «teşhis» yorum ve eleştiri yolu ile girişeceği «tedavi» için zorunlu bir önkoşuldur.

1) Bu konuda bk.: İÇEL K.: Kitle Haberleşme Hukuku, İstanbul 1977, s. 73.

Basının haber verme kamusal görevini etkin biçimde yerine getirebilmesi haber kaynaklarının gizliliğinin güvenceye kavuşturulmasına bağlıdır. Basın mensupları yayınladıkları anonim nitelikteki yazı ve haberlerin kaynaklarını açıklamak zorunluluğuna tâbi tutulurlarsa, haber kaynakları kurur. Çünkü haberin kaynağı olan kişiler çoğu zaman ortaya çıkmak rizikosuna girmek istemezler. Bu durum ise basın özgürlüğünün kullanılmasını önemli derecede engeller.

Basın özgürlüğünün bir tür sınırlanmasını ifade eden haber kaynaklarının açıklanması zorunluluğundan başka, haber kaynağını ortaya çıkarabilmek için yapılan diğer işlemler de aynı sonucu doğurur. Sözgelimi haberi verenin kimliğini öğrenmek amacı ile gazetenin redaksiyon bölümünde arama yapılması ve haber kaynağına ilişkin belgelere el konulması basının haber toplama ve topladığı haberleri yayınlama özgürlüğünü baltalar.

İşte, basın özgürlüğünün zararına olan böyle durumların önlenmesi için kanunlar anonimlik hakkını sağlayan hükümler koymuşlardır. Bu hükümlerin başında basın mensuplarına tanınan «*tanıklıktan çekinme hakkı*» gelmektedir. Basın organlarının redaksiyon bölümlerinin aranması ve belgelere el konulması yasakları da aynı amaçla bazı kanunlar tarafından öngörülmüştür.

Bu alanda uluslararası kuruluşların önemli çabaları olmuştur. Örneğin, Birleşmiş Milletler Sosyal ve Ekonomik Konseyinin oluşturduğu «Haber Alma Özgürlüğü» hakkında alt komisyon 1952 yılında hazırladığı Gazetecilerin Şeref Yasası taslağında (II. madde) gazetecilerin meslek gizliliğinin korunmasını istemiştir. 1955 yılında ise Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri basının haber kaynaklarının korunması sorununa ilişkin geniş içerikli malzemeyi üye devletlere tevdi etmiştir. Bu alandaki çalışmalara UNESCO çerçevesi içinde de rastlanır. Gerçekten bu kuruluş içinde faaliyet gösteren Gazetecilik Eğitimi Uluslararası Derneği'nin (AİERİ) 1958'de Strassburg kentinde «Basının Tanıklıktan Çekinme Hakkı» konusunda düzenlediği uluslararası kollokyumda basının haber kaynaklarının gizliliğinin korunması kabul edilmiştir (2).

Biz bu incelememizde gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakkına ilişkin karşılaştırmalı hukuktaki, özellikle Alman hukukundaki esasları ana çizgileri ile ortaya koyduktan sonra, sorunu Türk hukuku açısından ele alıp, önerilerimizi belirtmeye çalışacağız.

---

2) Löffler, M.: Presserecht, Band II, 2. Auflage, München 1968, s. 459.

II. Karşılaştırmalı hukuk

1 — Genel olarak

Basının haber kaynaklarının gizliliğinin korunması gereksinmesi ilk olarak İngiltere'de duyulmuştur. Gerçekten, yüksek dereceli bir devlet memuru olan Sir Philipp Francis 1769 yılında «Junius» takma adı ile yazdığı ve yayınladığı bir dizi mektupta devlet yönetiminin aksayan yönlerini ortaya koymuş ve bu olay zamanla İngiltere'de basın meslek gizliliğinin korunması geleneğinin yerleşmesini sonuçlamıştır. Şöyle ki, *Court of Appeal* verdiği ilke kararları ile basında çıkan haber ve diğer yazıların kaynakları hakkında yargılama sırasında soru sorulamayacağı esasını koymuş ve tanıklıktan çekinme hakkından bütün naşirlerin yararlanmasını öngörmüştür. Daha sonraları ise naşirden başka tâbilerin, yazı işleri müdürlerinin ve muhabirlerin de bu hakka sahip buldukları kabul edilmiştir.

Avustralya, Hindistan ve Kanada'da da kanunlarda bir hüküm olmamakla beraber, uygulama basın mesleğinin gizliliğine saygı esasını benimseyerek, basın davalarında haber kaynaklarının kimliklerine ilişkin sorular sormaktan kaçınmaktadır. Özellikle Kanada basın tarihinde bir gazetecinin tanıklıktan kaçınması nedeniyle cezalandırıldığı görülmemiştir.

Fransa'da da konu yasal yolla düzenlenmiş değildir. Fakat bu ülkede de mahkemeler İngiliz uygulamasına benzer bir eğilim içinde bulunmakta ve olayın ayrıntılarını hatırlamadığını söyleyen gazetecinin bu beyanları ile yetinerek basın mesleğinin gizliliğine saygı göstermektedirler. Bu saygının nedeni olarak, Fransız Gazeteciler Derneğinin 1918 yılında yayınladığı ve bazı değişikliklerle bugün de yürürlükte olan «Gazetecilerin Yükümlülüklerine Dair Bildirge»de yer alan basının sır saklama yükümlülüğü gösterilmektedir (3).

Finlandiya'da 1966 yılında kanunla gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakları kabul edilmiştir. Ancak kanun altı yıl ve daha uzun süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda bu hakkın kullanılmayacağını belirtmiştir.

Tanıklıktan çekinme hakkını yasal yolla düzenleyen ülkelerden *Danimarka*'da, gerek ceza gerekse hukuk davalarında gazetecinin, her vatandaş gibi, kendisini zarara sokabilecek beyanlardan kaç-

3) Löffler, 457 : Fransa hakkında değişik bilgi için bk.: Donay, S.: Meslek Sırrının Açıklanması Suçu, İstanbul 1978, s. 198-199.

nabileceği öngörülmektedir. Bunun yanı sıra, Adliye Kanununun 170. paragrafının 4. fıkrası, Danimarka'da basılan bir dönemsel yayının yazı işleri müdürünün ceza ve hukuk davalarında haber kaynağının kimliğini açıklamaktan kaçınabileceğini belirtmektedir. Aynı şekilde, Norveç'te de ceza ve hukuk yargılama usulleri kanunları naşirlere ve gazetecilik mesleğinden olanlara haber kaynağının kimliğine ilişkin tanıklıktan kaçınma hakkını tanımışlardır. Fakat bu ülkelerden ikisinde de gazetecilerin tanıklıktan çekinme haklarının bir dizi istisnası bulunmaktadır.

İskandinav ülkelerinden İsveç'te ise gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakkı usul kanunlarında değil, Basın Kanununda (Tryckfrihetsförordningen) düzenlenmiştir. İsveç'in dört anayasasından birini oluşturan bu kanunun 3. babı anonimliği sadece bir hak olarak değil aynı zamanda basının bir yükümlülüğü olarak öngörmüştür. Bu babın 1. paragrafının 2. fıkrası 4. paragrafla bağlantılı biçimde, naşirin, tâbi'in ve basılmış eserin yayınlanması ile ilgili diğer kişilerin anonim nitelikteki yazıların yazarlarının ve haberlerin kaynaklarının kimliklerini onların isteği dışında açıklamalarını yasaklamış, aynı babın 2. paragrafı ise yargılama sırasında bu konuda soru sorulamayacağını belirtmiştir. Bu kanunun bir diğer özelliği tanıklıktan çekinme hakkını «Basılmış Eserin Muhtevasına İlişkin Suçlar» (Presse - Inholdsdelikte) (4) ile sınırlandırmasıdır. Diğer basın suçlarında ise tanıklık yapmak zorunluluğu vardır.

Basın kanununa sahip bulunmayan ülkelere İsviçre'de gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakları Ceza kanununda (§ 27, 3. fıkra) düzenlenmiştir. Bu ülkede de tanıklıktan çekinme hakkı «Basılmış Eserin Muhtevasına İlişkin Suçlar» ile sınırlıdır. Bunun dışında vatana ihanet gibi ağır politik suçlarda da gazeteci bu hakkı kullanmamaktadır (STGB. § 27, 6. fıkra).

İtalya'da gazetecilik mesleğinden olanların hak ve yükümlülüklerini düzenleyen 3.2.1963 tarihli kanun (L'Ordine dei giornalisti italiani), 2. maddesinde, gazeteci ve naşirleri, haberin niteliği gerektirdiği takdirde, kaynakları gizli tutmak yükümlülüğü altına sokmuştur. Bunun doğal sonucu, böyle durumlarda gazetecilerin tanıklıktan çekinme zorunluluğunda olmalarıdır.

Amerika Birleşik Devletlerinde gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakkını kanunla düzenlemiş federe devletler şunlardır: Maryland (1896), New Jersey ve Indiana (1933), Kaliforniya (1935), Kentucky ve Pennsylvania (1936), Arkansas (1937), Arizona (1939), Alabama (1940), Ohio (1941), Montana (1943), Michigan (1949). Bu konu-

4) Bu kavram için bk.: İçel, 229.

da yasalarında hüküm bulunmayan Oklahoma ve Utah federe devletlerinde ise mahkemeler tarafından bu hak kabul edilmektedir.

Doğu bloku ülkelerinde ise uygulanan rejimin bir gereği olarak gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakkı yoktur (5).

2 — Alman hukukunda gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakkı

a) Yasal kaynaklar

Gazetecilerin tanıklıktan çekinme haklarını en geniş biçimde kabul eden ülke Federal Almanya'dır. Gerçekten, bu ülkede bir yandan Ceza Yargılamaları Usulü Kanununun 53. paragrafının 5. bendi gazetecilere tanıklıktan çekinme hakkını tanıırken, diğer yandan federe devletlerin basın kanunları da tanıklıktan çekinme hakkını aynı amaca yönelik arama ve el koyma yasakları ile birlikte ayrıntılı biçimde düzenlemişlerdir. Bu hükümlerin dikkati çeken diğer bir özelliği basının yanı sıra radyo ve televizyon yönünden de aynı hakkı tanımlarındır (6).

b) Tanıklıktan çekinme hakkının hukuki niteliği

Federal Almanya'da tanıklıktan çekinme hakkının kamusal nitelik taşıdığı ve bu nedenle ilke olarak bu haktan feragat edilemeyeceği kabul edilmektedir. Fakat, basın mesleğinin sır saklama yükümlülüğü altındaki mesleklerden olmadığı ve bunun için tanıklıktan çekinmenin basın mensuplarına yüklenen bir görev teşkil etmediği sonucuna varılmaktadır. Yani, bu ülkede gazeteciler tanıklıktan çekinme hakkını kullanıp kullanmamakta serbesttirler. Federal Anayasa Mahkemesi verdiği bir kararda (BVerf. GE. 20, s. 176) tanıklıktan çekinebilmenin basını korumaya yönelik bir hak olduğunu açıklamış ve Federal Mahkeme (BGHSt. 9, s. 59) de kimliğinin açıklanmasını istemeyen yazarın veya haber kaynağının tanıklıktan çekinmeye ilişkin bir hukuki talep hakkının bulunmadığına karar vermiştir. Yine Alman Federal Mahkemesine göre, duruşmadan önce tanıklıktan çekinme hakkının kapsamına giren bir beyanda bulunan gazeteci bu beyanını her zaman geri alabilir ve önceki sözleri yargılamada dikkate alınmaz. Buna karşılık, duruşma sırasında beyanda bulunduktan sonra tanıklıktan çekinme hakkını kullananın

5) Löffler, 458-459.

6) Bö.: Kern, E. - Roxin, C.: Strafverfahrensrecht, II. Auflage, München 1972, sh. 123.

önceki sözleri yargılama içinde değerlendirilebilir (BGHSt. 10 s. 186) (7).

c) *Tanıklıktan çekinme hakkının uygulanma alanı ve süresi*

Gazeteciler, tanıklıktan çekinme haklarını ceza ve hukuk mahkemeleri huzurunda kullanabilecekleri gibi, polis ve savcılık soruşturmalarında da bu haktan yararlanabilirler (8). Bundan başka, disiplin soruşturmalarında ve parlamento soruşturma komisyonları huzurunda da aynı hakkın geçerli olduğu kabul edilmektedir (9).

Tanıklıktan çekinme hakkı zamanla sınırlı değildir (10). Basın mensubu görevinden ayrılmış olsa dahi basın faaliyeti sırasındaki bilgilere ilişkin tanıklıktan çekinebilir.

d) *Tanıklıktan çekinme hakkından yararlanacak kişiler*

Alman Ceza Yargılamaları Usulü Kanunu ve Bavyera dışındaki federe devletlerin basın kanunları yalnız dönemsel yayınlarda çalışan gazetecilere tanıklıktan çekinme hakkını tanımışlardır. Dönemsel olmayan yayınlarda ise bu hak kullanılamamaktadır. Yayı-
nın türü yönünden yapılan bu sınırlama Federal Almanya'da önemli eleştirilere konu olmuştur. Federal Alman Anayasasının 5. maddesinin dönemsel yayınlar kadar dönemsel olmayan yayınlar için de basın özgürlüğünü kabul etmesi bu alandaki eleştirilerin başlıca dayanak noktasıdır. Bu nedenle, Bavyera Basın Kanununun (s. 12) dönemsel olsun olmasın tüm basın organlarında faaliyet gösterenlere bu hakkı vermesi doktrin tarafından olumlu karşılanmaktadır (11). Keza Alman Hukuk Yargılamaları Usulü Kanunu da tanıklıktan çekinme hakkını dönemsel yayınlarla sınırlandırmamıştır.

Alman kanunları dönemsel basılmış eserlerin hazırlanmasında ve yayınlanmasında katkısı olan herkesi tanıklıktan çekinme hakkı ile donatmıştır. Yani, dönemsel yayın faaliyetinin teknik, ticari ve fikri yönlerinde görev alan her kişi tanıklıktan çekinme hakkını kullanabilmektedir. Sözgelimi, yazı işleri müdürleri, naşirler, tâbiller ve muhabirler bu haktan yararlanabilirler. Hatta gazetenin arşiv memurlarınının dahi bu hakka sahip buldukları kabul edilmektedir (12).

7) Löffler, 435-436.

8) Scheer, B.: Deutsches Presserecht, Kommentar, Hamburg 1966, sh. 356.

9) Bk.: Löffler, 437.

10) Kleinknecht, Th-Müller, H.- Reitberger, L.: Kommentar zur Strafprozessordnung, 2. Auflage, Nürnberg 1950, sh. 86.

11) Bk.: Löffler, 437.

12) Bk.: Löffler, 438 ve son.; Scheer, 358 ve son.

e) *Tanıklıktan çekinme hakkının içeriği*

Alman Ceza Yargılamaları Usulü Kanununun 53. paragrafı gazetecilerin tanıklıktan çekinme haklarını içerik yönünden de sınırlandırmıştır. Şöyle ki; bu hüküm gereğince, basın mensupları ancak «cezalandırılabilir içeriği olan bir yayının yazarının veya haberin kaynağının kişiliği hakkında» tanıklıktan kaçınabilirler. Yani, yayının içeriği suç teşkil etmiyorsa veya yayının maddi cephesi hakkında bilgi soruluyorsa gazetecinin tanıklık yapmak zorunluluğu vardır. Usul kanununun tanıklıktan çekinme hakkını bu şekilde sınırlandırması doktrin tarafından eleştirilmiş ve federe devletlerin yeni basın kanunları (Bavyera Basın Kanunu dışında) bu eleştirileri dikkate alarak sözü geçen sınırlandırmayı kaldırmışlardır. Böylece, Alman Basın Kanunları suç teşkil etsin veya etmesin dönemsel basılmış eserlerde yer alan tüm yayınlar yönünden gazetecilere tanıklıktan çekinme hakkını vermişlerdir. Keza bu hak yalnız yazarın veya haber kaynağının kimliği ile ilgili bilgilere ilişkin bulunmayıp, aynı zamanda haberin maddi cephesi yani içeriği bakımından da sözkonusu olabilmektedir (13).

f) *Tanıklıktan çekinme hakkını tamamlayan yasaklar*

Basın mesleğinin gizliliğinin yalnız tanıklıktan çekinme hakkı ile sağlanamayacağını gören Alman Kanun Koyucusu, yazar veya haber kaynağı hakkında bilgi elde etmek için gazetenin redaksiyon malzemesine el konulması ve bu amaçla gazetede arama yapılmasını yasaklamıştır (StPO. §. 97, 5. fıkra ve LPG. §. 23) (14). Gerçekten, gazeteci tanıklıktan çekinme hakkını kullansa dahi, arama ve bilgi içeren belgelere el konulması yolu ile gizli tutulmak istenen bilgiler yine de elde edilebileceğinden, bu yasaklamalara zorunluluk duyulacağı kuşkusuzdur.

III. *Türk hukukundaki durum ve önerilerimiz*

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunumuzun 48. maddesi meslek sırrı nedeni ile tanıklıktan çekinme hakkını yalnız «müdafiler, hekimler ve ebeler»e tanımıştır. Böylece gazeteciler de dahil olmak üzere diğer meslek mensuplarına bu hak verilmemiştir (15). Buna karşı-

13) Löffler, 441 ve son., Scheer, 360 ve son.

14) Löffler, 445 ve son., Scheer, 362 ve son.

15) HUMK. muzun 245. maddesinin 4. bendi ise, «memuriyet ve sanat ve meslekleri itibariyle bir kimsenin sırrını bilenlerin» tanıklıktan çekinebileceklerini öngörerek, gazeteciler de dahil tüm meslek mensuplarına bu hakkı tanımıştır.

lık, Basın Kanunumuzun 16. maddesinin 2. bendi «mevkatelerde müstear adla veya imzasız yahut remizli imza ile yayınlanan yazı veya resim sahiplerinin adlarını, sorumlu müdür bildirmeye mecbur değildir» diyerek, anonimlik hakkının bir sonucu olan tanıklıktan çekinme hakkını çok sınırlı bir biçimde öngörmüştür. Kanımızca bu hüküm yazı işleri müdürlerine gerek yazı veya resim sahibinin kimliği gerekse haber niteliğindeki yazılarda haber kaynağı hakkında tanıklık yapmaktan çekinmesine olanak veren bir hükmüdür (16).

Basın Kanunundaki bu hükmün özelliklerinden ilki, sadece sorumlu müdürün tanıklıktan çekinmesine olanak vermesidir. Madde sorumlu müdürden söz ettiği içindir ki, bu sifata sahip bulunmayan gazetecilerin tanıklıktan çekinme hakları yoktur. Sözgelimi gazetenin muhabiri haberin kaynağı hakkında tanık sıfatıyla beyanda bulunmak durumundadır. Bu sonuç basın özgürlüğünün en önemli ögesini oluşturan anonimlik hakkına ters düşmekte ise de, 16. maddenin açık hükmü karşısında başka bir yorum biçimi geçerli olmaz (17).

16. Maddedeki hükmün ikinci özelliği, tanıklıktan çekinmenin sorumlu müdüre bir «hak» olarak tanınmasıdır. Gerçekten, kanun «..... bildirmeğe mecbur değildir» demek suretiyle tanıklıktan çekinmenin sorumlu müdür için bir yükümlülük olmadığını belirtmek istemiştir (18). Esasen, yukarıda Alman Anayasa Mahkemesinin görüşünü açıklarken değindiğimiz gibi, haber kaynağına ilişkin tanıklıktan çekinme basın özgürlüğünü güvence altına alan bir önlem olduğu içindir ki, kanunun bunu yükümlülük olarak nitelendirmesi basın özgürlüğüne ters düşerdi. Basına diğer meslekler gibi sır saklama yükümlülüğünün yüklenmesi halinde basın özgürlüğünün haberleri yayınlama cephesinin ne denli felce uğrayacağı ortadadır.

16. maddedeki tanıklıktan çekinme hükmünün üçüncü özelliği, suç teşkil eden yazı veya resmin Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının, birinci babinin birinci faslında yazılı cürümlere ilişkin ol-

---

16) Dönmezer, S. (Basın ve Hukuku, Dördüncü Basım, İstanbul 1976, sh. 357) ise, «bizde ne kanunlar ve ne de mahkeme içtihatları gazeteci için böyle bir hakkı henüz yer vermiş değildir» demesine karşın, Basın Kanunu'nun 16. maddesinin CMUK. 48. maddesinde sayılan hallere bir yenisini eklediğini ve bu hükmün yazı işleri müdürleri yönünden tanıklıktan çekinme hakkını içerdiğini kabul etmektedir (bk.: sh. 384).

17) Karşı görüş : Erman, S. Özek, Ç.: İzahlı Basın Kanunu ve İlgili Mevzuat, İstanbul 1964, Donay, 203.

18) Karşı görüş : Donay, 201-202.

ması durumunda sorumlu müdürün bu hakkını kullanamamasıdır. Yazı veya resim bu nitelikte ise sorumlu müdür bunların sahiplerinin kimliklerini istek tarihinden itibaren 24 saat içinde Cumhuriyet Savcılığına bildirmeye mecburdur. Bu mecburiyetin mahkeme huzurunda tanıklık bakımından da bulunduğu doğaldır. Belirtmek gerekir ki, tanıklıktan çekinme hakkına ilişkin bu tür istisnalara karşılaştırmalı hukukta da raslanmaktadır.

Açıklamalarımızdan anlaşılacağı üzere, mevzuatımız gazetecilerin tanıklıktan çekinme haklarını çok dar ve yetersiz biçimde düzenlemiştir. Oysa ki, basın özgürlüğünden sözedebilmek için gazetecilerin haber kaynaklarına rahatça ulaşabilmelerini sağlamak ve topladıkları haberleri en kapsamlı biçimde yayınlamalarına olanak vermek zorunludur. Haber kaynakları tedirgin edilmediği takdirde toplumu ilgilendiren haberler kolaylıkla toplanabilir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için ise basının haber kaynaklarının güvenceye kavuşturulması gerekir. Bu nedenle;

1°. tanıklıktan çekinme hakkının dönemsel yayınlarda çalışan tüm gazeteciler kadar, dönemsel olmayan yayınlarda görev alan basın mensuplarına da tanınmasını,

2°. bu hakkın sadece yazarların ve haber kaynaklarının kimlikleri ile ilgili bilgiler bakımından değil, haberin içeriğine ilişkin bilgiler yönünden de kabul edilmesini,

3°. haber kaynaklarının gizliliğinin başka yöntemlerle ihlâlini önlemek için bu alanda arama ve el koyma yasaklarının getirilmesini,

4°. tanıklıktan çekinmenin basın özgürlüğünü sağlamaya yönelik bir önlem olduğunu dikkate alarak, bunun bir yükümlülük şekline dönüştürülmemesini,

5°. tanıklıktan çekinme hakkının her tür soruşturma işlemlerinde kullanılmasının sağlanması,

6°. görevden ayrılmış olan basın mensuplarının dahi görev sırasında elde ettikleri bilgiler bakımından bu hakkın kapsamına sokulmasını ve bütün bu noktalarda gerek Basın Kanununda ve gerekse Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda gerekli değişikliklerin yapılmasını önermekteyiz.